

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

R.J. Vonk (PvdD)
(d.d. 16 juli 2026)

Nummer
4449

Onderwerp
Eli Lilly, besluitvorming en het belang van drinkwater

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Tijdens de Statenvergadering van 8 juli 2026 heeft gedeputeerde Stolk aangegeven dat het uiteindelijk aan Dunea is om te beoordelen of voldoende drinkwater kan worden geleverd aan een eventuele vestiging van Eli Lilly. Tegelijkertijd bepaalt artikel 2 van de Drinkwaterwet dat de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening een dwingende reden van groot openbaar belang is. Deze bepaling richt zich niet alleen tot drinkwaterbedrijven, maar ook tot bestuursorganen.

De mogelijke vestiging van Eli Lilly is mogelijk geworden door bestuurlijke afspraken en een wijziging van het provinciale omgevingsbeleid. Dat roept de vraag op op welke wijze Gedeputeerde Staten, voorafgaand aan deze besluiten, zelf invulling hebben gegeven aan hun verantwoordelijkheid om de gevolgen voor de duurzame drinkwatervoorziening te betrekken bij hun besluitvorming.

1. Erkent Gedeputeerde Staten dat artikel 2 van de Drinkwaterwet bepaalt dat de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening een dwingende reden van groot openbaar belang is en dat deze bepaling mede geldt voor bestuursorganen zoals de provincie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Ja de zorgplicht drinkwater is ook van toepassing voor de provincie Zuid-Holland. Deze bepaling geldt bij uitoefening van onze bevoegdheden en toepassing van wettelijke voorschriften, zoals de Drinkwaterwet schrijft. Daarbij zien wij uiteraard dat bijvoorbeeld de droogte deze zomer onderstreept dat in brede zin een duurzame drinkwatervoorziening van belang is voor de provincie Zuid-Holland.

2. *Op welke wijze hebben Gedeputeerde Staten deze wettelijke verantwoordelijkheid betrokken bij de bestuurlijke afspraken over de gebiedsontwikkeling Zijlhoek-De Woerd en de wijziging van het provinciale omgevingsbeleid die deze ontwikkeling mogelijk heeft gemaakt?*

Antwoord

De bestuurlijke afspraken hebben geen betrekking op drinkwater. De provincie toetst via het Provinciale Omgevingsbeleid op de voorgenomen ontwikkeling middels het reguliere proces. Voor drinkwater geldt een motiveringsplicht in de planprocedure (in dit geval een Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA)).

3. *In welke bestuurlijke stukken, collegevoorstellen, ambtelijke adviezen of andere documenten is de afweging ten aanzien van de gevolgen voor de drinkwatervoorziening vastgelegd?*

Antwoord

Er zijn geen stukken dan wel andere documenten waar mogelijke gevolgen voor de drinkwatervoorziening expliciet worden besproken of vastgelegd. In het beginstadium van de BOPA procedure heeft Dunea aangegeven drinkwater te kunnen leveren.

In de motivering bij de BOPA wordt ingegaan op het reduceren van drinkwatergebruik door waterbesparende maatregelen te nemen. Dit vraagt de provincie op basis van Artikel 7.41aa van de provinciale Omgevingsverordening.

In de motivering van de BOPA wordt ingegaan op de bescherming van drinkwaterleiding van Dunea die door het gebied loopt. Dit vraagt de provincie op basis van Artikel 7.81 van de provinciale Omgevingsverordening.

4. *Welke informatie hadden Gedeputeerde Staten ten tijde van de bestuurlijke afspraken en de wijziging van het provinciale omgevingsbeleid over:*
- *de beschikbare drinkwatercapaciteit in de regio;*
 - *de verwachte toekomstige drinkwatervraag; en*
 - *de gevolgen die de voorgenomen ontwikkeling voor de drinkwatervoorziening zou kunnen hebben?*

Antwoord

Dunea heeft zicht op de drinkwatercapaciteit in de regio en maakt prognoses voor de komende jaren. Op basis van de capaciteit en de prognoses maakt Dunea de inschatting of de voorgenomen ontwikkeling aangesloten kan worden.

Drinkwater maakt geen deel uit van de bestuurlijke afspraken dan wel de wijziging van het provinciale Omgevingsbeleid. Bedrijventerreinenlocaties (zoals Werkpark Valkenburg) staan als 3 hectare locaties opgenomen in het Provinciaal Omgevingsbeleid. Daarbij wordt geen vertaling gemaakt naar mogelijk watergebruik, behalve het beperken van het drinkwatergebruik d.m.v. waterbesparende maatregelen (Art 7.41aa Omgevingsverordening).

5. *Op welke momenten heeft overleg plaatsgevonden tussen de provincie en Dunea over de gevolgen van deze ontwikkeling voor de drinkwatervoorziening, en welke conclusies zijn daarbij getrokken?*

Antwoord

Er heeft hierover geen separaat overleg tussen de provincie en Dunea plaatsgevonden. De gemeente is het bevoegd gezag voor de voorliggende BOPA procedure, waarbij de initiatiefnemer een capaciteitsaanvraag doet bij het waterbedrijf Dunea. Als het drinkwaterbedrijf aangeeft dat er voldoende drinkwater beschikbaar is, is er geen losstaand overleg noodzakelijk.

6. *Gedeputeerde Stolk heeft tijdens de Statenvergadering van 8 juli 2026 aangegeven dat het uiteindelijk aan Dunea is om te beoordelen of voldoende drinkwater kan worden geleverd. Letterlijk heeft hij gezegd: "Als een bedrijf zich ergens wil vestigen, moet hij gewoon alle reguliere procedures doorlopen op het gebied van alle vergunningen die er zijn. Vervolgens gaat het bedrijf ook een aansluiting voor water aanvragen, in dit geval bij Dunea, die daar zelf over gaat. Dus er wordt een vergunning aangevraagd voor een maximum. Zo'n plafond aan watergebruik, dat is dan aan Dunea, om daar een afweging in te maken. Kunnen wij dat leveren, ja of nee, en vervolgens is het ook aan Dunea om met het bedrijf te kijken, van joh, is dat niet een beetje veel en kan het niet wat minder en op welke termijn zou dat kunnen reduceren. Maar we moeten wel die rolzuiverheid in acht nemen. Dat iedereen daar zijn eigen positie in heeft, dat geldt ook voor Dunea." Hoe verhoudt deze uitspraak zich volgens Gedeputeerde Staten tot de eigen verantwoordelijkheid van de provincie op grond van artikel 2 van de Drinkwaterwet?*

Antwoord

De eigen verantwoordelijkheid van de provincie geldt voor het uitoefenen van de eigen bevoegdheden en toepassing van wettelijke voorschriften. De provincie is verantwoordelijk voor voldoende drinkwaterbronnen, het verlenen van vergunningen voor grondwateronttrekkingen en het beschermen van de grondwaterwinningen voor de drinkwatervoorziening. Dunea is verantwoordelijk voor het leveren van voldoende drinkwater aan de inwoners van hun voorzieningsgebied en zorgt dat er voldoende drinkwater geleverd kan worden.

Bij de BOPA wordt getoetst aan het Provinciale Omgevingsbeleid of direct wanneer de provincie het bevoegd gezag is in de ruimtelijke procedure. Van dat laatste is in dit geval geen sprake. Binnen de BOPA procedure wordt een maximale hoeveelheid drinkwater aangevraagd, waarbij het leveren van dit drinkwater een verantwoordelijkheid is van Dunea.

7. *Zijn Gedeputeerde Staten van oordeel dat een wijziging van het provinciale omgevingsbeleid waardoor een ontwikkeling planologisch mogelijk wordt gemaakt, kan plaatsvinden zonder dat vooraf zelfstandig is beoordeeld welke gevolgen die ontwikkeling kan hebben voor de duurzame drinkwatervoorziening? Zo ja, waarop baseren Gedeputeerde Staten dit oordeel?*

Antwoord

In dit geval is er sprake van een al bestaande 3 hectare locatie voor werken. De provincie stuurt niet via de 3 hectare kaart op de beschikbaarheid van andere randvoorwaarden, zoals bijvoorbeeld drinkwater en energie. Voor wat betreft het leveren van drinkwater is Dunea de verantwoordelijke instantie. Vanuit het Omgevingsbeleid vragen we om duidelijk te maken welke waterbesparende maatregelen worden genomen (Art 7.41aa Omgevingsverordening).

8. *Hebben Gedeputeerde Staten onderzocht wat de cumulatieve gevolgen zijn van de voorgenomen ontwikkeling, in samenhang met andere bestaande en voorziene ontwikkelingen in de regio, voor de toekomstige beschikbaarheid van drinkwater? Zo ja, wat waren de uitkomsten?*

Antwoord

Het maken van drinkwaterprognoses en bepalen of er voldoende drinkwater beschikbaar is om een nieuwe drinkwatervrager van drinkwater te kunnen voorzien is een verantwoordelijkheid van Dunea.

9. Hoe heeft GS waarschuwingen van de drinkwaterbedrijven dat tekorten dreigen (zie bijvoorbeeld <https://pzh.notubiz.nl/document/12057066/1>, het antwoord op vraag 1, en <https://www.omroepwest.nl/natuur/4974126/dunea-luidt-noodklok-schoon-en-voldoende-drinkwater-niet-vanzelfsprekend>) betrokken bij de wijziging van het omgevingsbeleid?

Antwoord

De wijziging van het Omgevingsbeleid heeft als doel de gebiedsontwikkeling van Zijlhoek-de Woerd in brede zin mogelijk te maken. Dit om zowel ruimte voor werken en wonen te faciliteren. Dit is ook in lijn met hoe de gemeente Katwijk deze gebiedsontwikkeling voor zich ziet. Daarbij zijn zaken als drinkwater- en energiebeschikbaarheid een breder vraagstuk en heeft Dunea aangegeven deze ontwikkeling te kunnen faciliteren. Dunea roept de provincies en het Rijk op om commitment te tonen om vervuiling van de drinkwaterbronnen te verminderen en te helpen bij het ontwikkelen van nieuwe drinkwaterbronnen om aan de toekomstige vraag te kunnen voldoen. Dunea roept niet op om op projectniveau de capaciteitsanalyse van Dunea te betwifelen.

10. Zijn Gedeputeerde Staten bereid alle documenten waarin de gevolgen voor de drinkwatervoorziening, de toepassing van artikel 2 van de Drinkwaterwet of het overleg met Dunea zijn betrokken, aan Provinciale Staten ter beschikking te stellen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Er zijn geen documenten die de gevolgen voor de drinkwatervoorziening beschrijven dan wel overlegd zijn met Dunea. Wij kunnen deze stukken dus ook niet beschikbaar stellen.

Den Haag, 8 september 2026

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff